

การเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสถานศึกษาที่ต่างกัน

A comparison of home economics teachership in different institutions

รัชนิวรรณ เพ็งปรีชา¹ ลัดดาวัลย์ สุขศาลา² วรรณีย์ พรหมนนท์² กานต์สุดา ประภาสวุฒิสาร² ปาริฉัตร ปิตุสทธิ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสถานศึกษาแต่ละประเภท และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับครูที่เป็นตัวอย่าง จำนวน 16 คน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. และสังกัดสอศ. มีทั้งความเหมือนและความต่าง ความเหมือนคือ ครูทั้ง 2 สังกัดจะต้องมีคุณลักษณะพื้นฐานตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและต้องมีความรู้ในหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่สอนและวิชาที่เกี่ยวข้อง ส่วนความต่างคือ จุดมุ่งหมายในการสอน โดยคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. จะสอนเน้นในเรื่องของความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ส่วนครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สอศ. จะมุ่งสอนในลักษณะวิชาเฉพาะทาง เน้นการปฏิบัติ กระทำจริง ให้เกิดความชำนาญพอที่จะออกไปประกอบอาชีพ อีกทั้ง ความต้องการของผู้เรียนก็แตกต่างกัน ระหว่างผู้เรียนในสังกัด สพฐ. และผู้เรียนในสังกัด สอศ. จึงทำให้คุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. และสังกัด สอศ. แตกต่างกัน แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์มีอยู่ 6 วิธี ได้แก่ 1) การศึกษาต่อ 2) การฝึกอบรม 3) การสัมมนา 4) การประชุมทางวิชาการ 5) การดูงาน และ 6) การอ่านเอกสารทางวิชาชีพหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ: ครูคหกรรมศาสตร์, คุณลักษณะความเป็นครู

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to analyze and compare home economics teachership in various types of institutions and 2) to guide the development of home economics teachership. The methods used are informal interview with 16 teacher samples, and content analysis of the data. It is found that teachers of OBEC and OVEC have both same and different in home economics teachership. Teachers of OBEC and OVEC is similar about they have qualifications in code of ethics of teaching profession and must have knowledge in the curriculum. The difference is teaching objectives – teachers of OBEC stress on knowledge and basic skills necessary for life whereas teachers of OVEC aim at specialty subjects, stress on practice for proficiency. The needs of students of OBEC and students of OVEC are difference. So home

---

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

² อาจารย์, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

economics teachership of OBEC and of OVEC is differences. Guidelines for development of home economics teachership of OBEC and of OVEC are 6 in number such as 1) further study 2) training 3) seminar 4) academic conference 5. site visit and 6) read professional papers or self-controlled learning

Keywords: home economics teacher, teachership

1. บทนำ

การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21 และการเตรียม Thailand 4.0 โลกที่หนึ่ง การปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ถือเป็นวิธีการหนึ่งในการเตรียมความพร้อม โดยมีการปรับเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจ มีความมุ่งมั่น เพื่อให้มีชีวิตอยู่อย่างมีพลังและมีความหมาย (Purposeful Learning) การปรับเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการรังสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ (Generative Learning) การปรับเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง (Mindful Learning) และการปรับเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อมุ่งการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ (Result-Based Learning) โดยในการปรับเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อมุ่งการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์นั้น มีการเน้นในเรื่องของการปรับเปลี่ยนจากการเรียนเพื่อวุฒิการศึกษาเป็นการเรียนเพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นการพัฒนาสู่ “แรงงาน 4.0” ที่มีความรู้และทักษะสูงพร้อมๆ กับเรื่องการศึกษาขั้นพื้นฐาน การปรับเปลี่ยนและการพัฒนาทักษะและอาชีพจึงเป็นประเด็นที่สำคัญเพื่อรองรับพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 [3]

การศึกษาเพื่ออาชีพจึงเป็นประเด็นสำคัญในการสร้างความพร้อมในการประกอบอาชีพแก่เยาวชน [6] ครูผู้มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้จึงต้องมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนนี้ โดยเฉพาะครูคหกรรมศาสตร์ที่มีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้/ทักษะเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต ซึ่งทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษามีการจัดการศึกษาในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการอาชีพเหมือนกัน แต่กระบวนการสอน ลักษณะวิชา รวมถึงผู้เรียนมีความแตกต่าง

กัน เป็นที่น่าสังเกตว่าครูคหกรรมศาสตร์ต้องมีลักษณะ/คุณสมบัติอย่างไรเพื่อจะสามารถจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนสู่ Thailand 4.0 งานวิจัยนี้จึงศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสถานศึกษาแต่ละประเภทเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสถานศึกษาแต่ละประเภท

2.2 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ครูคหกรรมศาสตร์ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูคหกรรมศาสตร์ จำนวน 16 คน จำแนกเป็นครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 8 คน และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน 8 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยเป็นครูที่มีประสบการณ์สอนในวิชาคหกรรมศาสตร์มากกว่า 5 ปี และพร้อมให้ความร่วมมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างประกอบด้วยข้อคำถามที่ครอบคลุมเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับครูที่เป็นตัวอย่าง จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ตอน 4.1 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสถานศึกษาต่างกัน และตอน 4.2 ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์รายละเอียดดังนี้

ตอน 4.1 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสถานศึกษาต่างกัน

จากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับครูคหกรรมศาสตร์ในสถานศึกษาที่ต่างกัน ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 8 คน และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน 8 คน พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. และสังกัดสอศ. มีทั้งความเหมือนและความต่าง กล่าวคือ ครูทั้ง 2 สังกัดเห็นว่าครูคหกรรมศาสตร์ควรมีคุณลักษณะพื้นฐานตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ได้แก่

จรรยาบรรณต่อตนเอง คือ ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ คือ ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ คือ ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ พร้อมทั้งให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตาม

บทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ และเสมอภาค อีกทั้งต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ไม่กระทำความผิดปฏิบัติต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ คือ พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบุดุลธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จรรยาบรรณต่อสังคม คือ พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

นอกจากนี้คุณลักษณะครูคหกรรมศาสตร์ที่ดีจะต้องมีความรู้ในหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่สอนและวิชาที่เกี่ยวข้อง รู้หลักการวัดและประเมินผล มีระบบการคิดอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถหลากหลาย มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ศึกษาเทคนิคการสอนให้เกิดความชำนาญ มีการเพิ่มพูนความรู้เพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุงการสอนของตนให้สอดคล้องกับความต้องการหรือการค้นพบใหม่ๆ และมีความก้าวหน้าอยู่เสมอ มีการพัฒนาทักษะและเทคนิคต่างๆ ในกิจการด้านงานบ้าน เช่น รู้จักการถนอมอาหารวิธีต่างๆ มีทักษะในการประกอบอาหาร จัดรายการอาหาร เทคนิคการตัดเย็บ โดยรู้จักใช้วัสดุใหม่ๆ ใช้แบบใหม่ๆ ประยุกต์งานประดิษฐ์ต่างๆ ได้ อีกทั้งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

ในส่วนความต่างของคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. และสังกัดสอศ. จากครูที่เป็นตัวอย่างวิจัยพบว่า คุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. จะสอนเน้นในเรื่องของความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพและเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

ส่วนครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สอศ. จะมุ่งในลักษณะวิชาเฉพาะทาง เน้นการปฏิบัติ กระทำจริง ให้เกิดความชำนาญพอที่จะออกไปประกอบอาชีพ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนรับงานจากภายนอกเพื่อเสริมประสบการณ์ตรง พัฒนาหลักสูตรร่วมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การฝึกอาชีพร่วมกับภาคเอกชน พัฒนารูปแบบการฝึกนักศึกษาให้เกิดกิจนิสัยในการทำงาน (work habits) และจรรยาบรรณในอาชีพ (work ethics) มีมุมมองที่เป็นสากล แสวงหาความรู้เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการปฏิบัติงาน

ตอน 4.2 ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ตามข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างวิจัย พบว่าแนวทางการพัฒนาที่อยู่ 6 วิธีด้วยกัน ได้แก่ 1) การศึกษาต่อ 2) การฝึกอบรม 3) การสัมมนา 4) การประชุมทางวิชาการ 5) การดูงาน และ 6) การอ่านเอกสารทางวิชาชีพหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1) การศึกษาต่อ การส่งผู้สอนไปศึกษาต่อเป็นการพัฒนาผู้สอนที่วิธีหนึ่ง เพราะผู้สอนได้มีโอกาสไปศึกษาหาความรู้ทักษะเกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบอยู่ ทำให้เกิดความรู้ที่กว้างขวางขึ้น

2) การฝึกอบรม เป็นกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานอย่างมีระบบ มีทั้งการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถ และการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนทัศนคติ

3) การสัมมนา เป็นการศึกษาค้นคว้า แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม ทำให้ได้แนวทาง ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

4) การประชุมทางวิชาการ เป็นการแลกเปลี่ยน ถ่ายทอด แนะนำความรู้ หรือเทคนิคใหม่ๆ ในสาขาวิชานั้นแก่ผู้เข้าร่วมการประชุม สามารถเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ใหม่ๆ อย่างกว้างขวาง

5) การดูงาน เป็นการไปศึกษาไปยังสถานที่อื่นๆ ทำให้ได้เห็นขั้นตอนและสถานที่จริงในการปฏิบัติงาน จะทำให้เข้าใจและจดจำเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้ง่าย

6) การอ่านเอกสารทางวิชาชีพหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการที่ผู้สอนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทั้งยังมีข้อมูลและข่าวสารที่ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนมีความรู้เท่าทันต่อความเจริญและความเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงวิชาของตนให้มีความก้าวหน้าและทันสมัยมากขึ้น

5. อภิปรายผล

คุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. และสังกัด สอศ. มีลักษณะเหมือนกันเนื่องจากครูทุกคนต้องยึดหลักคุณลักษณะตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูเป็นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) [7] อีกทั้งครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. และสังกัด สอศ. ต้องสอนในศาสตร์ที่เหมือนกันคือ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านในการถ่ายทอดความรู้สู่ นักเรียน นักศึกษา

คุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ที่มีความแตกต่างกันระหว่างครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. กับครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สอศ. อาจเป็นเพราะจุดมุ่งหมายในการเรียนของแต่ละหลักสูตรต่างกัน โดยตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. ใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนนั้นจะมุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็น

แนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ [2] [4]

ส่วนครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สอศ. ใช้พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นแกนหลักในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นในเรื่องกระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ [1] [5]

นอกจากนี้ลักษณะผู้เรียนในสังกัด สพฐ. และในสังกัด สอศ. ก็มีลักษณะแตกต่างกันด้วยซึ่งอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ส่งผลให้คุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. กับครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สอศ. มีความแตกต่างกัน โดยผู้เรียนสังกัด สพฐ. ส่วนใหญ่มีเป้าหมายคือการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย การเรียนในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีนั้นจะเป็นการเรียนเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิต ส่วนผู้เรียนสังกัด สอศ. จะมีความชอบและทักษะพื้นฐานในด้านการประกอบอาชีพเป็นทุนเดิม มีจุดมุ่งหมายในการเรียนคือการนำความรู้ไปพัฒนา/ต่อยอดในการประกอบอาชีพในอนาคต เพราะฉะนั้นเมื่อผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการเรียนที่แตกต่างกัน คุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้จึงต้องสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงทำให้คุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สพฐ. กับครูคหกรรมศาสตร์ในสังกัด สอศ. มีความแตกต่างกัน

การศึกษาคูณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ในอนาคตควรศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูคหกรรมศาสตร์ที่เป็นรูปธรรม หรือมีการจัดทำแผนพัฒนา/กลยุทธ์ในการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู

คหกรรมศาสตร์ และอาจมีการศึกษาคูณลักษณะของครูคหกรรมศาสตร์ที่เป็นจริงกับคุณลักษณะของครูคหกรรมศาสตร์ที่คาดหวัง เพื่อประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) ในการพัฒนาคุณลักษณะของครูคหกรรมศาสตร์ รวมถึงสร้างความตระหนักถึงบทบาท/หน้าที่ของตนเองมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก http://www.moe.go.th/moe/nipa/ed_law/p.r.g.edu33.pdf
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [3] กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2559). **พิมพ์เขียว Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน**. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- [4] นพัต อัครภรณ์. (มปป.). การจัดการเรียนการสอนทางอาชีวศึกษา. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <https://ajnatadasapaporn.files.wordpress.com/2013/07/e0b881e0b8b2e0b8a3e0b888e0b8b1e0b894e0b881e0b8b2e0b8a3e0b980e0b8a3e0b8b5e0b8a2e0b899e0b881e0b8b2e0b8a3e0b8aae0b8ade0b899e0b897e0b8b2.pdf>
- [5] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2546). **หลักการ ทฤษฎีและนโยบายการปฏิรูปการอาชีวศึกษา และผลการดำเนินงานการปฏิรูปการอาชีวศึกษา 2546**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- [6] สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2559). **ปฏิบัติการการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ**. กรุงเทพฯ.

- [7] สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2546). **มาตรฐานวิชาชีพ
และจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2546**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภา.